

Verslag van de openbare middagvergadering van de raadscommissie Stad en Ruimte, gehouden op 3 december 2015 in de raadzaal te Utrecht.

- 5 Aanwezig: de voorzitter, mw. S. Baş , de wethouder Verkeer en Mobiliteit, Duurzaamheid en Milieu, mw. L. van Hooijdonk, de leden, dhr. B. Işik (PvdA), dhr. R. Post (PvdA), dhr. L. van Eijndhoven (VVD), dhr. D. Gilissen (VVD), mw. M. Bollen (GroenLinks), dhr. T. Weistra (GroenLinks), dhr. S. Menke (Student&Starter), mw. A. Sasbrink (PvdD), dhr. M. Eggermont (SP), mw. J. Uringa (ChristenUnie), dhr. C. Bos (Stadsbelang Utrecht), dhr. S. van Waveren (CDA), dhr. M. Sienot (D66), mw. S. Schilderman (D66), de commissiegriffier, dhr. F. Lith.
- 10 Voorts aanwezig enkele medewerkers.
- Afwezig: er zijn geen afwezigen gemeld.
- 15 Verslag: mw. I.B. Koren

	INHOUD VAN DIT VERSLAG	pagina
	1. Opening en mededelingen	1
20	2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten	1
	3. Verslagen van de vergaderingen van de commissie Stad en Ruimte van 13, 14 en 15 oktober 2015 en 3 en 5 november 2015	1
	4. Ingekomen stukken	1
25	5. Mogelijkheid tot het stellen van rondvraagpunten en vragen met betrekking tot de	2
	17. Raadsvoorstel Energieplan, duiding en transitieagenda's in samenhang met commissiebrief de Utrechtse Energieagenda's	2
	18. Raadsvoorstel Invoering betaald parkeren Rijsweerd Zuid	12
30	19. Beantwoording rondvraagpunten en vragen met betrekking tot de toezeggingenlijst wethouder Van Hooijdonk	15

1. **Opening en mededelingen**
De voorzitter opent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen van harte welkom.
- 35 2. **Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten**
De voorzitter loopt de agenda langs en stelt deze vast.
3. **Verslagen van de vergaderingen van de commissie Stad en Ruimte van 13, 14 en 15 oktober 2015 en 3 en 5 november 2015**
40 De voorzitter constateert dat het gaat om de delen van de portefeuille van wethouder Van Hooijdonk. Er zijn wijzigingsvoorstellen voor ontvangen. Zij concludeert dat de commissie instemt met de wijzigingen en dat de verslagen zijn vastgesteld.
- 45 Tekstuele opmerkingen van de heer Brussaard naar aanleiding van het verslag van 5 november 2015 (ochtend):
Pagina 13, regel 31: dit moet zijn 'legt de volgende vraag voor aan GroenLinks' i.p.v. 'legt de volgende vraag voor aan het CDA'.
De toezeggingenlijst van wethouder Geldof met betrekking tot erfpacht op pagina 16 komt niet overeen met de geherformuleerde toezeggingen eerder in het verslag.
- 50 4. **Ingekomen stukken**
4.a. **Brief van de heer Van der Velde over een omzettingsvergunning en de mogelijke implicaties voor het beleid van een besluit van de gemeente met betrekking tot Brigittestraat 17**
55 De voorzitter concludeert dat deze brief ter afdoening in handen wordt gesteld van het college van burgemeester en wethouders.
- De heer Işik (PvdA) vraagt of een afschrift van het antwoord naar de commissie gestuurd kan worden.
- 60

De voorzitter constateert dat dit inderdaad al eerder afgesproken is.

5. Mogelijkheid tot het stellen van rondvraagpunten en vragen met betrekking tot de toezeggingenlijst aan portefeuillehouder Jansen

5 • **Grens Tuindorp en Tuindorp-Oost**

De heer Weistra (GroenLinks) stelt zijn vraag ook namens D66. Bewoners van de Jordanlaan geven aan dat de helft van hun laan onterecht tot Tuindorp-Oost wordt gerekend. De fractie merkt daarbij op dat in Tuindorp betaald parkeren is ingevoerd en in Tuindorp-Oost niet. Bewoners van de noordelijke helft van de Jordanlaan ervaren grote parkeeroverlast. Ziet de wethouder een mogelijkheid om hier maatwerk toe te passen?

10 • **Oversteekbaarheid Norbruislaan**

De heer Post (PvdA) vraagt wanneer het knelpunt aldaar wordt aangepakt en op welke wijze.

15 • **Snelheidsverhoging A2**

Mevrouw Sasbrink (PvdD) vertelt dat onlangs bekend is geworden dat de regering de snelheid op de A2 overall tussen Utrecht en Amsterdam wil verhogen naar 130 km per uur. De PvdD maakt zich zorgen over de gevolgen hiervan voor de luchtkwaliteit, CO₂-uitstoot en veiligheid. Is de wethouder bereid om richting de regering en de Tweede Kamer het signaal af te geven dat verhoging van de maximumsnelheid op de A2 naar 130 km per uur onwenselijk is?

20 • **Vervoersplan 2016**

De heer Eggermont (SP) legt uit dat het gaat om het gedeelte dat in juli ingaat. Kort geleden heeft Q-Buzz twee weken uitstel gekregen voor het inleveren van het vervoersplan. Op grond hiervan is Provinciale Staten gevraagd om ook de consultatieronde twee weken uit te stellen vanwege de kerstperiode. De fractie heeft te horen gekregen dat de consultatieronde inderdaad met twee weken wordt uitgesteld. Kan die tijd gebruikt worden om ook input uit de stad te krijgen?

25 • **Consultatieperiode Slimme routes, slim regelen**

De heer Van Waveren (CDA) vraagt of de einddatum van die periode iets opgeschoven kan worden vanwege de kerstperiode.

30 • **Herinrichting knooppunt Van Ostadelaan**

De heer Van Waveren (CDA) merkt op dat de ondernemers aldaar vragen of de herinrichting na de zomer kan plaatsvinden.

35 • **Snelheidsverhoging A2**

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt of de wethouder de minister juist wil laten weten dat Utrecht blij is met de verhoging van de maximumsnelheid naar 130 km per uur.

40 • **Busbaan De Meern**

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt wat de status is van het plan om de busbaan open te stellen voor autoverkeer.

45 **17. Raadsvoorstel Energieplan, duiding en transitieagenda's in samenhang met commissiebrief de Utrechtse Energieagenda's**

De voorzitter constateert dat een eerder ontwerpvoorstel in de commissie is besproken op 26 september en 1 oktober. De conclusie was toen dat de wethouder had aangegeven wat de zes focuspunten zijn en dat er een aangepast raadsvoorstel zou komen. Dit ligt er dus nu. Verder zou de wethouder in de duiding aangeven wat de kaderstellende punten zijn en wat het potentieel van de interventies is. De beslispunten van het raadsvoorstel zouden worden aangepast zodat duidelijk wordt dat het gaat over de duiding van het college. Het raadsvoorstel is behandeld tijdens de raadsinformatieavond van 24 november 2015. Per mail heeft de commissie nog aanvullende informatie ontvangen.

55 **De heer Sienot** (D66) zegt dat de fractie de verheldering en duiding waardeert. Het document en de energieagenda's geven een duidelijk beeld van de ambities en de doelstellingen van de gemeente. Daarbij is het goed dat in de energieagenda's een resultaatgerichte aanpak wordt voorgesteld samen met de partners in deze transitie. Er is al lang gesproken over dit plan en het wordt nu tijd voor actie. 60 De ambities voor 2020 zijn uitdagend. Met de kennis van nu zijn sommige doelen wellicht niet

haalbaar. Snelgroeiende investeringen in nieuwe technologie kunnen dit in korte tijd veranderen. D66 wil dat Utrecht voorop blijft lopen in deze kansrijke transitie met een wervende ambitie die ook partners in de stad inspireert. Dit betekent dat vastgehouden moet worden aan ambities uit het coalitieakkoord. Verder zijn aan het raadsbesluit de letterlijke kaderteksten uit de duiding toegevoegd. Dit is een wat al te letterlijke interpretatie van het gegeven dat de raad over de kaders moet gaan. Is het mogelijk om de operationele zaken uit dit besluitvormingsdocument te halen? Vervolgens vraagt de fractie zich af wanneer zij iets hoort over de vorderingen van de gesprekken met de schoolbesturen over de nieuwe financiële mogelijkheden om zonnepanelen op schooldaken te leggen. Tot slot is bij de programmabegroting de motie overgenomen om de Urgenda-aanpak te benutten om huizen goedkoper energieneutraal te maken. Welke plek krijgt dit initiatief in de energieagenda's?

5
10 **De heer Iş ik** (PvdA) zegt dat in de lijst met kaders concrete activiteiten staan. De PvdA mist een visie. Is D66 het daarmee eens?

15 **De heer Sienot** (D66) vindt dat de lijst een iets te operationeel karakter heeft.

De heer Iş ik (PvdA) stelt voor dat er twee lijsten gemaakt moeten worden.

20 **De heer Sienot** (D66) is het daar niet mee eens. Hij hoort eerst graag de wethouder.

De heer Van Waveren (CDA) had gedacht dat de heer Sienot wel iets zou zeggen over de energieopwekking en in het bijzonder over de zonnepanelen. In de kaders die voorgesteld worden, staat dat dit in beeld gebracht gaat worden maar in het voorstel staat er alleen niets meer over.

25 **De heer Sienot** (D66) antwoordt dat hij in de duiding heeft gezien dat de zonnewaardes serieus worden genomen. Daarnaast heeft hij in de energieagenda's gelezen dat in kaart wordt gebracht waar de panelen kunnen komen en dat de commissie hierover geïnformeerd wordt. Verder leest hij ook dat de wethouder vindt dat hier 'meters' op gemaakt moeten worden.

30 **De heer Van Waveren** (CDA) vraagt waar in de energieagenda's staat dat er in 2016 of in 2020 een zonnekaart is waarin de mogelijkheden voor Utrecht in beeld zijn gebracht.

35 **De heer Sienot** (D66) zegt dat hij het heeft over kaders. In die kaders staat dat 10% van de daken met zonnepanelen belegd moet gaan worden. Er staat ook dat serieus nagedacht wordt over grootschalige opwekking van zonne-energie en dat de kansen daarvoor in kaart worden gebracht. Wellicht wordt dit niet letterlijk vertaald in een zonnekaart. Het gaat echter wel om gebiedsgerichte kansenkaarten.

40 **De heer Van Waveren** (CDA) vraagt of die kansenkaarten volgens D66 gemeentedekkend zijn.

De heer Sienot (D66) antwoordt dat tijdens de raadsinformatieavond is gezegd dat een en ander per postcodegebied ging. Het is dus op buurtniveau en D66 denkt dat dit goed is.

45 **De heer Van Waveren** (CDA) merkt op dat als er tien van dit soort kleine plannen zijn in 2020, een groot deel van de gemeente qua zonne-energie niet in beeld is.

De heer Sienot (D66) denkt dat dit niet zo is. De tien kansenkaarten kunnen bestaan uit een heleboel subkaarten waarbij per gebied in de wijk, inzichtelijk is gemaakt wat er mogelijk is.

50 **De heer Van Waveren** (CDA) zegt dat tien kaarten voor tien wijkaanpakken wat anders is dan een gemeentedekkend plan met allemaal subplannen eronder.

De heer Sienot (D66) merkt op dat de gemeente uit tien wijken bestaat. Het is dus gemeentedekkend.

55 **De heer Iş ik** (PvdA) zegt dat de fractie blij is dat de aanpak van het klimaatprobleem steeds meer aandacht krijgt. Hij vraagt waarom de wethouder denkt met dit energieplan wel de doelstellingen te halen. Vervolgens is het pas vanaf 2020 mogelijk om het bouwen van energieneutrale woningen te verplichten. Dit is te laat. Kan de wethouder ervoor zorgen dat de lobby hiervoor sneller in gang wordt gezet?

60

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) leest dat het college in wil zetten op een gesprek met de rijksoverheid om het bouwbesluit aan te passen zodat eerder naar energieneutraal kan worden gegaan. Daarnaast wil het college bij de uitgifte van grond ook inzetten op meer dan een EPC van 0,4. Die kaders zijn toch zeer duidelijk gesteld?

5

De heer Iş ik (PvdA) merkt op dat pas vanaf 2020 de verplichting opgelegd kan worden.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt wat het probleem is, als het de inzet van het college is om mogelijk het bouwbesluit aan te passen naar bijvoorbeeld een EPC van nul, naar energieneutraal naar nul op de meter.

10

De heer Iş ik (PvdA) wil graag de termijn vervroegen.

15

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat de wethouder daar op inzet.

De heer Iş ik (PvdA) leest in de stukken dat de verplichting pas in 2020 komt.

20

De heer Van Eijndhoven (VVD) vraagt of de wethouder kan toelichten hoe zij het gesprek in zal gaan.

De heer Iş ik (PvdA) gaat in op de stadsverwarming. Het onderzoek is gaande. Dank daarvoor. De fractie is benieuwd naar de uitkomsten. Verder worden prestatieafspraken gemaakt. Zo is er afgesproken dat gemiddeld label B het uitgangspunt wordt. Zullen met dit plan in de komende vijf jaar de problemen in huurwoningen opgelost kunnen worden?

25

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt of de PvdA de zorg deelt dat mede door deze ambitie zo neer te leggen, dat zou kunnen ontstaan dat Utrechtse woningcorporaties niet gaan isoleren maar gaan verkopen.

30

De heer Iş ik (PvdA) gelooft dat de corporaties hun best willen doen. Dit is alleen wat vrijblijvend.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) begrijpt dat de PvdA niet denkt dat woningcorporaties woningen met een slechte energieprestatie gaan verkopen.

35

De heer Iş ik (PvdA) merkt op dat nog over de prestatieafspraken gesproken zal worden. Er zal dan inhoudelijk gesproken worden.

40

De heer Eggermont (SP) vraagt of de PvdA het met de SP eens is dat corporaties hun grootste inzet moeten plegen op het verbeteren van de slechtste woningen.

De heer Iş ik (PvdA) hoort graag van de wethouder of met dit plan het achterstallige onderhoud weggewerkt wordt. Verder worden er gesprekken gevoerd met het bedrijfsleven. In de samenwerking mist de fractie wel een cruciale slag. De PvdA mist namelijk wat het college verwacht als output van de samenwerking en hoe dit vertaald wordt naar een fysieke aanpak. De partij mist de vervolgstappen.

45

De heer Sienot (D66) zegt dat bij de samenwerking op een zo hoog mogelijke ambitie ingezet moet worden. Door concrete doelstellingen te maken bestaat ook de kans dat men op een soort minimum gaat zitten waardoor uiteindelijk de ambitie nog steeds niet wordt gehaald.

50

De heer Iş ik (PvdA) merkt op dat het nu alle kanten op kan. De doelstellingen moeten SMART gemaakt worden.

55

Mevrouw Bollen (GroenLinks) zegt dat in het raadsvoorstel staat dat er vervolgens projecten en samenwerkingsovereenkomsten worden geformuleerd. GroenLinks vindt dat geprobeerd moet worden een zo hoog mogelijk resultaat te halen. Een en ander kan daardoor nu nog niet vastgelegd worden.

De heer Iş ik (PvdA) zegt dat de PvdA niet tegen de samenwerking is. De partij mist alleen SMART-doelstellingen. Hoe gaat het college sturen op concrete doelstellingen?

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt of hij goed begrijpt dat de PvdA wil dat een en ander een vervolg krijgt in een maatregelenpakket dat meetbaar is en waarop gestuurd kan worden.

5 **De heer Iş ik** (PvdA) zegt dat de afspraken met de corporaties een goed voorbeeld zijn. Zoiets zou ook voor energie bedacht moeten worden.

De heer Van Eijndhoven (VVD) vraagt of de heer Iş ik ook kan zien dat een innovatieve omgeving als deze vraagt om ambitie maar zich niet meteen SMART laat doorvertalen.

10 **De heer Iş ik** (PvdA) begrijpt dat er sprake is van innovatie. Ook zullen er allerlei technische ontwikkelingen plaatsvinden die extra bijdragen leveren. De PvdA mist alleen de concrete sturing en SMART-doelstellingen.

15 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt of sanctionering als de doelstelling niet gerealiseerd wordt, ook onderdeel moet zijn van de samenwerkingsovereenkomst.

20 **De heer Iş ik** (PvdA) antwoordt dat dan geluisterd moet worden naar waarom het niet lukt om de doelstelling te halen. Vervolgens dient dan gekeken te worden hoe het college ondersteund kan worden om deze wel te halen. Verder heeft het college het over een gebiedsgerichte aanpak. Die kan op steun rekenen van de PvdA. De partij mist alleen nog wel een financiële onderbouwing. Tot slot de lijst met kaders. Er staan veel activiteiten in, in plaats van visies.

25 **Mevrouw Bollen** (GroenLinks) merkt op dat er echt iets moet gebeuren. GroenLinks roept op grote stappen te zetten ten aanzien van het verminderen van het gebruik van fossiele brandstoffen en het opwekken van duurzame energie. Verder kan de fractie instemmen met het voorliggende raadsvoorstel. Met betrekking tot de kaderstellende punten merkt GroenLinks op dat deze in de context van de duiding helder genoeg zijn. De partij kan ook achter de kaders staan. Er dient doorgegaan en doorgepakt te worden. Tot slot twee verhelderende vragen. De gebiedsgerichte aanpak is prominent aanwezig. Klopt het dat de burgers hierbij betrokken worden?

30 **De heer Iş ik** (PvdA) gaat naar punt 14. Is mevrouw Bollen het ermee eens dat dit geen visie is?

35 **Mevrouw Bollen** (GroenLinks) zegt dat het geen visie is maar dat als er niets staat, er ook niets gebeurt. GroenLinks wil gewoon verder en kan ermee verder.

De heer Van Waveren (CDA) vraagt hoe GroenLinks de energiekanskaarten voor zich ziet. Ziet GroenLinks tien kaarten per wijk of juist voor kleinere gebieden? Of ziet die partij zelfs meer dan tien kaarten?

40 **Mevrouw Bollen** (GroenLinks) zegt dat kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak een manier is om prioriteiten te stellen. Wat nu precies een slim gebied is, moet nog blijken. Het is een experiment waarin meegegroeid moet worden. Het is niet een statisch iets. Zij vervolgt haar bijdrage met het onderwerp geothermie, de diepe aardwarmte. De fractie denkt dat het belangrijk is helder te krijgen binnen welke randvoorwaarden Utrecht openstaat voor deze vorm van duurzame energie. Kan de wethouder in de vorm van een commissiebrief aangegeven hoe het college denkt over geothermie?

45 **De heer Van Waveren** (CDA) vraagt hoe GroenLinks aankijkt tegen het feit dat er vanuit dit programma ook weer extra geld naar het duurzaam inkopen gaat. Had dit niet al geregeld moeten zijn door het college?

50 **Mevrouw Bollen** (GroenLinks) neemt aan dat het gebruikt wordt specifiek rond energie.

55 **De heer Van Eijndhoven** (VVD) zegt dat het energieplan voor de VVD een wenkend perspectief is in combinatie met een realistische ambitie voor de stad. In het plan wordt benadrukt dat de energietransitie met name een opgave is voor de stad en haar inwoners. De Utrechters dienen verleid te worden. Hoe gaat de wethouder dit verder vormgeven? De VVD heeft op dit punt een suggestie. Er wordt veel gemonitord maar een open datastrategie zou daar een goede aanvulling op zijn.

60 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt wat de heer Van Eijndhoven bedoelt met een open datastrategie voor burgers.

De heer Sienot (D66) vraagt hoe big data gebruikt zou kunnen worden voor deze energietransitie.

5 **De heer Menke** (Student&Starter) vraagt in hoeverre datgene wat de heer Van Eijndhoven voorstelt, afwijkt van datgene wat al gemeentelijk beleid is.

10 **De heer Van Eijndhoven** (VVD) zegt dat op diverse punten in de kaders wordt aangegeven dat er gemeten gaat worden. Losse data waarop een en ander gebaseerd is, zou daarbij beschikbaar gesteld moeten worden zodat bedrijven in staat worden gesteld om hun eigen analyses te maken om nieuw aanbod te kunnen doen. Verder sluit de VVD-fractie met betrekking tot de kaders aan bij hetgeen D66 daarover heeft gezegd. Een aantal zaken is nogal operationeel uitgewerkt. Daarbij vallen de namen Stedin en Eneco erg vaak. Kan een en ander niet algemener geformuleerd worden?

15 **De heer Van Waveren** (CDA) merkt op dat de VVD eerder heeft aangegeven dat de markt bepaalde zaken wel kan doen. Vanwaar de ommezwaai?

20 **De heer Van Eijndhoven** (VVD) zegt dat er niets mis mee is als de gemeente stimuleert. Het hangt er natuurlijk wel vanaf hoe gestimuleerd wordt. Subsidiëring van hardware is een weg die de VVD bijvoorbeeld niet voorstaat.

De heer Van Waveren (CDA) vraagt of de VVD nog achter het financieren van de zogenaamde 'energiejehova's' staat.

25 **De heer Van Eijndhoven** (VVD) merkt op dat als er een duidelijk kader is, een en ander goed aangewend moet worden. Verder sluit hij zich met betrekking tot geothermie aan bij hetgeen GroenLinks hierover heeft gezegd.

30 **De heer Van Waveren** (CDA) gaat eerst in op het raadsvoorstel en de kaders. De fractie vindt het onwerkbaar als deze kaders meegegeven worden. Hoe kunnen deze scherper gemaakt worden? Een en ander dient minder operationeel geformuleerd te worden.

De heer Sienot (D66) vraagt of het CDA het ermee eens is dat de MVI-criteria verhoogd worden voor het aanjagen van energieneutrale nieuwbouw.

35 **De heer Van Waveren** (CDA) denkt dat er ruimte is om een zetje te geven en dat dit ook voor meer onderdelen geldt. Het CDA denkt dat het handig is om met de MVI-criteria te werken maar andere methoden worden niet uitgesloten. Dan vervolgt hij zijn bijdrage met de kaders. In de samenvatting van de kaders en in het raadsvoorstel mist de fractie de financiële kaders. Verder lijkt het in de commissiebrief erop dat het college niet van plan is zich aan de kaders te houden. Het college stelt namelijk voor met de middelen van Utrechtse Energie hele andere acties te ondernemen. Omgekeerd staan er in de kaders dingen over opwekking die niet terug te lezen zijn in de agenda's. Het CDA vindt dat de opdracht te vaag blijft. Het geduld raakt op. Als in januari in de raad een besluit genomen moet worden over het vervolg van het programma Utrechtse Energie dan moet een en ander op een aantal onderdelen echt aangepast worden. Het document Utrechtse Energieagenda's vormt daarvoor in opzet een prima basis. De partij stelt voor om het huidige conceptbesluit en het lijst van de 25 kaders snel te vergeten. Vervolgens dient de inhoud van de agenda's tegen het licht gehouden te worden zodat dit kan gaan dienen als kapstok voor het raadsbesluit.

50 **De heer Iş ik** (PvdA) mist de doelmatigheid en doeltreffendheid van de aanpak.

De heer Sienot (D66) merkt op dat het plan zijn gelijke niet kent. Het gaat om het investeren in generaties na ons. Daarnaast vraagt hij of wel gezien wordt dat het geld dat geïnvesteerd is, tot hele belangrijke veranderingen in de samenleving leidt. Er zijn partijen die juist door het programma dat er was, aan de slag zijn gegaan en nu ambitie tonen. Dit is niet gering.

55 **Mevrouw Bollen** (GroenLinks) merkt op dat dit een megaopdracht is. Het is onverstandig om op agendaniveau alles vast te stellen.

De heer Van Waveren (CDA) zegt tegen mevrouw Bollen dat het hem er niet om gaat om de hele agenda vast te stellen. De belangrijkste thema's moeten eruit getild worden en in een raadsbesluit gezet worden in plaats van de 25 punten.

5 **Mevrouw Bollen** (GroenLinks) begrijpt dat het CDA de agenda's wil gaan gebruiken als uitgangspunt voor de kaders. GroenLinks wil graag dicht bij het energieplan blijven dat is opgesteld door de bewoners en waar draagvlak voor is.

10 **De heer Van Waveren** (CDA) hecht niet zozeer aan het energieplan van bewoners. Er is waardering voor wat geleverd is maar de ambitie die eruit spreekt vindt de fractie op delen te beperkt en op delen niet specifiek genoeg. De energieagenda's vormen een betere kapstok. Deze kunnen als opdracht met een aantal kanttekeningen, meegegeven worden aan het college.

15 **De heer Van Eijndhoven** (VVD) merkt op dat een en ander misschien mooier geformuleerd kan worden en dat misschien de 3 miljoen euro er nog even bij moet maar dat de raad hier wel 'ja' tegen zou kunnen zeggen.

De heer Sienot (D66) vraagt zich af hoelang het CDA nog wil blijven praten.

20 **De heer Van Waveren** (CDA) zegt dat het niet gaat om de aard van het plan. Het gaat over de manier waarop de raad en het college afspraken maken. De opdracht voor de toekomst dient goed helder te zijn.

25 **De heer Sienot** (D66) merkt op dat er geld wordt geïnvesteerd in innovatie en een transitie die zijn gelijke niet kent. Er kan niet zomaar gezegd worden dat zaken wel of niet gelukt zijn. Een en ander is in gang gezet en daar is van geleerd en daardoor ligt er nu een beter plan. Een van de dingen die geleerd is, is dat duurzame energie met draagvlak gecreëerd moet worden. Hij begrijpt niet waarom de heer Van Waveren steeds doet alsof er 'geld over de balk wordt gesmeten'. Er wordt geleerd en verbeterd. Ziet het CDA dit niet?

30 **De heer Van Waveren** (CDA) zegt dat hij ziet dat er dingen gebeuren. Er is alleen weinig zicht en grip op hoe een en ander besteed wordt en hoe dat zich verhoudt tot de doelstellingen. Het CDA wil nu na vijf jaar meer houvast krijgen en kunnen sturen. Hij vervolgt zijn bijdrage. Hij gaat in op de drie stappen. De vele elementen die toch al gedaan worden, vervuilen het voorstel. Dan het concretiseren van het plan. Als men wil dat de Welstandcommissie op een andere manier gaat kijken, dan dient dat opgeschreven te worden in de Welstandnota. Daarnaast staat op pagina 21 dat eind 2016 voor 10% van de meest geschikte woningtypen verspreid over de Utrechtse wijken, een passend aanbod is ontwikkeld. De fractie vraagt wat de meest geschikte woningtypen zijn. En gaat het om duizend woningen of om drie? Dan de doelstellingen. Doelstellingen die lastig te duiden en van veel dingen afhankelijk zijn, moeten geparkeerd of gemeten en bijgehouden worden. Er dient op prestaties gestuurd te worden. Vervolgens stap 3, het prioriteren. Dit is lastig omdat de fractie de onderbouwing niet heeft van de effectiviteit. Het CDA is geneigd meer in te zetten op cirkel B, de cirkel van invloed. De eerste twee jaar dient intensief op wonen en bedrijven ingezet te worden. Verder dient onderzoeksgeld beschikbaar gesteld te worden voor grootschalige opwekking. De partij zou graag te weten komen wat er wel en wat er niet kan. Tot slot dient dus als kader meegegeven te worden dat gefocust moet worden op cirkel B uit de agenda's. De budgetten moeten daar dan voor beschikbaar gesteld worden. Er ligt dan een besluit op hoofdlijnen. De agenda daaronder wordt dan niet vastgesteld maar dit is dan een keurig uitvoeringsprogramma dat past bij het besluit dat de raad neemt.

50 **De heer Sienot** (D66) vraagt hoeveel geld aan onderzoek voor grootschalige opwekking uitgegeven moet worden.

55 **De heer Van Waveren** (CDA) zegt dat hij nog niet zo concreet kan worden maar dat het goed is te inventariseren welke geschikte locaties er zijn in Utrecht.

De heer Menke (Student&Starter) merkt op dat verreweg het meeste geld al naar cirkel B gaat. Moet er dan nog meer geld heen?

De heer Van Waveren (CDA) antwoordt dat dit inderdaad de bedoeling is. Verder heeft hij nog drie vragen voor de wethouder:

1. Is het college wel of niet van plan een wijziging van de Welstandnota voor te leggen?
2. Welk bedrag is het college voornemens de komende jaren uit te geven voor handhaving van de Wet milieubeheer?
3. Is het college van plan met deze energieagenda's nog te gaan bijsturen in de resterende middelen van de 26 miljoen euro 2010-2014?

Mevrouw Sasbrink (PvdD) merkt op dat de aarde uitgeput wordt en dat een aanslag gepleegd wordt op het klimaat. Er dienen serieuze stappen genomen te worden bijvoorbeeld door te stoppen met het 's nachts laten branden van licht, het energieneutraal maken van woningen en het verminderen van de vleesconsumptie. Bij het bespreken van het energieplan heeft de PvdD aandacht gevraagd voor het aandeel indirect energieverbruik in de totale CO₂-uitstoot. Het is een gemiste kans dat bij het stadsgesprek van tevoren was bepaald dat het gesprek beperkt moest blijven tot het directe gebruik. Volgens de fractie is het noodzakelijk het indirecte gebruik, de consumptie, mee te nemen.

Mevrouw Bollen (GroenLinks) merkt op dat vlees eten buiten het kader van dit energieplan valt.

De heer Sienot (D66) sluit aan bij de opmerking van mevrouw Bollen. Hij merkt op dat de vleesconsumptie een probleem is maar dat dit probleem op een andere manier geagendeerd en besproken moet worden.

De heer Van Waveren (CDA) zegt dat vermindering van het indirecte energieverbruik, belangrijk is voor de CO₂-reductie.

Mevrouw Sasbrink (PvdA) merkt op dat ook zeker andere momenten aangegrepen zullen worden om dit punt aan de orde te stellen. Verder is indirect energiegebruik ook energiegebruik en het zou daarom ook deel uit moeten maken van een energieplan. Tot slot gaf de wethouder eerder aan dat het indirecte energiegebruik niet was meegenomen omdat hierover afspraken zijn gemaakt in het verleden. De partij hoort graag om welke afspraken uit het verleden het gaat en waarom het college geen aanjagende of voorbeeldrol kan vervullen als het gaat om het verminderen van het indirecte energiegebruik.

De heer Sienot (D66) merkt op dat het indirecte energiegebruik uiteraard enigszins samenhangt maar dat dit onderwerp nu niet op tafel ligt. Daarnaast moeten mensen verleid worden. Het helpt dan niet om mensen eerst te vertellen wat zij allemaal niet meer mogen.

Mevrouw Sasbrink (PvdA) denkt dat mensen bewust gemaakt moeten worden van de impact van indirect energiegebruik. Zij vervolgt haar bijdrage met bewustwording. Dit komt niet concreet genoeg terug in de agenda's. Graag een toelichting hierop. Tot slot energiebronnen. Het is onverstandig dat de gemeente niet mee wil doen aan het bevorderen van windenergie. De gemeente zou actief onderzoek moeten doen naar het realiseren van windmolens en zou in gesprek moeten gaan met ontwikkelaars hiervoor. De PvdD heeft samen met de ChristenUnie een motie hieromtrent in voorbereiding.

De heer Eggermont (SP) merkt op dat de fractie het voorstel concreter vindt dan eerst. Het is goed als de 25 kaders vastgesteld worden. Verder komen de leaseconstructies niet terug in de agenda's. Dit vindt de SP jammer.

De heer Van Waveren (CDA) vraagt of de SP voorstander is van het aanpassen van de welstandnota om zonnepanelen makkelijker te maken.

De heer Eggermont (SP) antwoordt dat het misschien wel slim is om de welstandnota aan te passen.

Mevrouw Uringa (ChristenUnie) zegt dat het voorstel verbeterd is. De fractie mist nog wel wat onderwerpen. Wellicht komt de ChristenUnie nog met voorstellen richting het raadsdebat. Verder sluit zij aan bij het CDA als het gaat om de verwarring over de kaders en de doelstellingen voor 2016. Er staan dingen in de kaders die over twee maanden al afgevinkt kunnen worden. Deze kunnen beter bij de doelstellingen voor 2016 worden geformuleerd zodat er langetermijnkaders overblijven. Vervolgens vraagt zij hoe de wethouder de monitoring ziet. Worden voor 2017 weer nieuwe realistische doelen

geformuleerd? Met betrekking tot de opmerking van de VVD over de data merkt de fractie op dat het goed is online zaken inzichtelijk te maken. In de richting van de PvdD merkt de ChristenUnie op dat bepaalde onderdelen toegevoegd zouden moeten kunnen worden. Er vinden bijvoorbeeld ook gesprekken plaats met kerken. Bij religieus erfgoed is nog enorm veel te winnen als het gaat om energiebesparing. Als CO₂-reductie gerealiseerd wordt op dit terrein, dan dient dit bijgevoegd te worden. Tot slot blijft de 20% opwekking van duurzame energie in 2020 een 'doorn in het oog'. De partij zal met een voorstel komen en dat geldt ook met betrekking tot de proactieve houding richting windenergie.

5
10 **De heer Menke** (Student&Starter) vindt ook dat het voorstel verbeterd is. Er moet alleen wel veel tegelijkertijd gebeuren. Kan het allemaal, wat wordt voorgesteld? Verder ziet Student&Starter ook redelijk wat licht tussen de kaders die neergezet worden en de energieagenda's. Een aantal punten is genoemd en hier wil de fractie bij aansluiten. Dan de welstandnota, die mag aangepakt worden. Ook is het goed werk te maken van de leaseconstructies. Met betrekking tot open data merkt de partij op hier voor te zijn maar dat dit ook al gemeentelijk beleid is. Tot slot staat Student&Starter open voor amendementen om te kijken of een en ander qua besluitpunten nog iets scherper kan. De inhoud krijgt op dit moment de volledige steun.

20 **De heer Bos** (Stadsbelang Utrecht) wacht de beantwoording van de wethouder af.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijftien minuten.

25 **Wethouder Van Hooijdonk** merkt allereerst op dat het hier gaat om een grote maatschappelijke transitie. Het is een zoektocht die gestart is met een stadsgesprek. Aan de ene kant levert het stadsgesprek geen keurig beleid theoretisch werk af. Aan de andere kant betekent een en ander dat het gesprek dat hier gevoerd moet worden, zou moeten gaan over de inzet van de gemeente. Vervolgens gaat zij in op de kaders en doelstellingen. Het kopje 'kaders' heeft voor verwarring gezorgd. Het geheel ging eigenlijk vooral over wat de inzet van de gemeente is. Daarbij werden soms kaderstellende zaken genoemd en soms ging het meer over activiteiten. Zij begrijpt dat het voor het vaststellen van de kaders lastig is om dit zo te laten staan. Zijzelf en de organisatie kunnen er echter wel mee uit de voeten. Voor het nettoresultaat in de buitenwereld is het zo prima. Als de commissie wil dat een en ander beperkt wordt tot de kaders door een aantal operationele zaken eruit te halen, dan wil zij daar best een voorstel voor doen.

35 **De heer Işik** (PvdA) merkt op dat als het kopje vervangen wordt door 'inzet van de gemeente' de verwarring opgelost is.

De heer Van Waveren (CDA) vraagt waar dingen uit de lijst kaders die niet in de agenda terug te vinden zijn, gaan landen.

40 **Wethouder Van Hooijdonk** zegt dat haar geen zaken bij staan die niet in de agenda's verwerkt zijn, behalve het voorbeeld van de leaseconstructies. De leaseconstructies zijn overigens een interessant thema.

45 **De heer Van Waveren** (CDA) zegt dat de afweging helder moet zijn. Het dient helder te zijn welke opdracht de raad stelt en welk plan het college maakt.

50 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat het volgens haar wel helder was maar dat erover gedebatteerd kan worden of de keuzes juist zijn. Tegelijkertijd hoeft niet alles in 2016 plaats te vinden. Bepaalde zaken kunnen ook vanaf 2017 of later opgepakt worden. Dan de gebiedsgerichte aanpak. Het is de bedoeling de data te ontsluiten, om een soort kaarten te maken met alles wat bekend is en deze moeten stadsdekkend zijn, gemeentebreed. De informatie die daarin staat, hangt van het niveau van het onderwerp af. Waar het kan en passend is, zal het informatie op postcodeniveau zijn. Er zijn dus straks kaarten met data die stadsdekkend zijn. Hoe daar plannen bij gemaakt worden, hangt af van wat de aanleiding is om ergens aan de slag te gaan. Uiteraard zullen bewoners daarbij betrokken worden. Vervolgens de doelstellingen en prestaties. De PvdA vroeg waarom de doelstellingen nu wel gehaald gaan worden. Het blijft natuurlijk zoeken naar welke interventies gepleegd moeten worden om de goede dingen voor elkaar te krijgen. Zij denkt wel dat de doelstellingen realistischer zijn geworden. Daarbij zal de samenwerking gezocht worden met stakeholders in de stad. De PvdA vroeg wat dit oplevert. In de agenda's is opgeschreven wat de inzet is bij dit soort samenwerkingsagenda's. Per

partner zal het uiteindelijk afhangen hoe ver een en ander gaat. De commissie zal de samenwerkingsafspraken die er echt toe doen uiteraard ontvangen.

5 **De heer Iş ik** (PvdA) ondersteunt de samenwerking maar er dienen concrete acties aan verbonden te worden.

Wethouder Van Hooijdonk zegt het met de PvdA eens te zijn dat het uiteindelijk concreet moet worden.

10 **De heer Iş ik** (PvdA) vraagt of de samenwerking vastgelegd zou kunnen worden in convenanten.

15 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat dit zou kunnen. Het is zeker de bedoeling om een en ander zwart op wit te zetten. Dan de vragen over prestaties. De ChristenUnie vroeg hoe het is na 2016. Het is de bedoeling om elke keer weer met de kennis van dat moment voor het komende jaar een nieuwe doorkijk te geven. Er wordt dan steeds een nieuwe jaarsnede prestaties geformuleerd. Verder vroeg de heer Menke of alles allemaal wel kan. Het is best veel en er is een bepaalde hoeveelheid middelen. Volgens haar past dit op elkaar. Er wordt nog wel gezocht naar wat versterking.

20 **De heer Sienot** (D66) vraagt of het klopt dat jaarlijks bijgestuurd kan worden.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat dit kan.

25 **De heer Iş ik** (PvdA) vraagt of de bijsturing niet alleen van toepassing is op de resultaten maar ook op de financiën.

30 **Wethouder Van Hooijdonk** merkt op dat gestuurd kan worden op hoe de middelen toebedeeld worden. Vervolgens de vraag wat de verschillende investeringen opleveren. Het is niet precies te zeggen wat bijvoorbeeld communiceren, werken aan bewustzijn en inzichtgeven oplevert aan energiebesparing. Er dienen in ieder geval verschillende dingen gedaan te worden om voldoende interventies te plegen zodat routines daadwerkelijk veranderen. Het is lastig echt kwantitatief te onderbouwen. Er is wel geprobeerd een en ander kwalitatief wat te onderbouwen. Dan de vragen over wonen en werken. De heer Sienot vroeg waar de toezegging uit de begrotingsbehandeling landt. Die landt in het hoofdstuk wonen. De PvdA vroeg naar de lobby bij het Rijk. De wet zegt dat in 2020 een en ander energieneutraal moet zijn. De lobby gaat erom of Utrecht dit eerder mag realiseren omdat de stad zo sterk groeit. Het is namelijk niet handig nu allemaal woningen aan het bestand toe te voegen die later weer gerenoveerd moeten worden. Het is handiger het in een keer goed te doen. Met betrekking tot de huursector deelt zij de inschatting dat er nog vele huurwoningen in Utrecht zijn die matig van kwaliteit zijn. Deze zouden kwalitatief verbeterd moeten worden, nog los van de energieprestatie. Aan de prestatieafspraken met de corporaties wordt op dit moment gewerkt. De doelstelling, ook landelijk, is gemiddeld label B. Binnenkort wordt de commissie hierover geïnformeerd. Dan de handhaving. Er wordt doorgezet wat de laatste jaren is gedaan. Het gaat dan om een bedrag van 200.000 euro. Vervolgens het hoofdstuk opwekking. Ze verwacht in het eerste kwartaal meer te kunnen vertellen over zonnepanelen op scholen. Verder meldt zij dat de gemeente zich aangesloten heeft bij het Urgenda-initiatief om daken van scholen meer te gebruiken. **Ten aanzien van geothermie merkt zij op dat het een goed idee is hier een brief over te sturen. Zij vraagt hier wel wat tijd voor.**

45 **De heer Sienot** (D66) vraagt om hoeveel opwekking het precies gaat.

50 **Wethouder Van Hooijdonk** legt uit dat eerst een en ander iets verder uitgewerkt moet worden voordat zij er iets over kan zeggen. Vervolgens de vragen over windenergie. Dit is een gevoelig thema in de stad. Zij zal zich op dit punt houden aan de uitkomsten van het stadsgesprek. Dit betekent dat initiatieven welwillend bekeken zullen worden en op een aantal aspecten beoordeeld zullen worden. Tot slot wat losse punten. Ten aanzien van de open data merkt zij op onder andere met Stedin in gesprek te zijn om meer data openbaar en transparant te maken. De inzet is om zoveel mogelijk te publiceren. Dan de welstandnota. De vraag hieromtrent is eigenlijk voor haar collega Jansen. Zij meldt dat er nog schriftelijke vragen te beantwoorden zijn van de heer Van Schie over isoleren en renoveren met name in relatie tot monumenten en welstand. Hierna kan gekeken worden of er nog vragen overblijven.

60

De heer Van Waveren (CDA) vraagt of de wethouder een wijziging van de welstandnota wil.

Wethouder Van Hooijdonk merkt op dat de beantwoording van de schriftelijke vragen richting kan geven. Verder is het goed met de welstandcommissie te praten over wat kan en wat niet kan.

5

De heer Van Eijndhoven (VVD) wacht met belangstelling de beantwoording van de schriftelijke vragen af. Verder denkt hij dat deregulering helpt.

Wethouder Van Hooijdonk gaat in op de consumptie, het indirecte energiegebruik. Dit is niet waar op gericht wordt. Eerder is ook gevraagd te focussen en te kiezen. Zij is dus niet van zins om het indirecte energiegebruik mee te nemen. Zij houdt de focus op het directe energiegebruik. Verder hadden de leaseconstructies de energieagenda's niet gehaald. Als de commissie dit echt belangrijk vindt dan kan daar iets aan gedaan worden. Tot slot de vraag wat gedaan wordt aan het ontwikkelen van bewustzijn. Open data geven inzicht en er is veel inzet op scholen. Verder komt de slimme meter eraan. Het werken hiermee dient begeleid te worden zodat de meter ook echt slim gebruikt wordt. Tot slot wil de gemeente, bottom-up, buurtgesprekken blijven voeren.

10

15

De heer Sienot (D66) merkt op dat er veel instrumenten in de markt zijn om inzicht te verschaffen.

20

Wethouder Van Hooijdonk merkt op dat de VVD eerder aangaf dat Eneco en Stedin genoemd werden. Dit komt omdat dit beheerders zijn van de infrastructuur en er hier maar twee van zijn. Het zijn dus cruciale partners in het energiesysteem. Richting de heer Sienot legt zij uit dat de meter die Stedin uitrolt, een meter is waar mensen nog niet zoveel mee kunnen. Het is meer een platform waar andere dingen op gedaan kunnen worden.

25

De heer Eggermont (SP) had gevraagd waarom bij punt 12 staat 'voor lage inkomens'. Kan dat er niet uit?

Wethouder Van Hooijdonk vindt het wel sympathiek om bij punt 12 'voor lage inkomens' eruit te halen.

30

De heer Iş ik (PvdA) vraagt of er naast Stedin en Eneco nog meer bedrijven bijgehaald kunnen worden.

35

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat dit niet uit te sluiten is. Zij denkt alleen dat marktwerking niet specifiek werkt. Er zijn dan weer andere mensen die aan een andere monopolist vastzitten. Verder moet men zich afvragen wat nog gewild wordt in de nieuwbouw en of daar dan een nieuwe netbeheerder voor nodig is. Tot slot gaat zij in op de resterende middelen. Het college ziet eigenlijk geen redenen om die aan te passen. Het grootste deel zit ook vast in maatschappelijk vastgoed en dat soort investeringen.

40

De voorzitter constateert dat de tweede termijn ingaat.

45

De heer Menke (Student&Starter) denkt dat het wenselijk is de splitsing aan te brengen. Verder heeft hij geen concrete voorstellen om het voorstel te wijzigen. Dit punt kan een A-punt worden.

Mevrouw Bollen (GroenLinks) vindt het een goede suggestie om voor de kaders de kop te veranderen in 'inzet gemeente'. Verder kan GroenLinks instemmen met het voorstel. Met betrekking tot de leasecontracten stelt zij voor deze mee te nemen. Deze kunnen wellicht ook in de gebiedsaanpak een plek krijgen. Prima ook om de leasecontracten voor iedereen mogelijk te maken. Tot slot dank aan de wethouder voor de toezegging met betrekking tot de brief over geothermie.

50

De heer Iş ik (PvdA) dankt de wethouder voor haar beantwoording. Dit punt kan als B-punt naar de raad. Ten aanzien van bewustwording en de communicatie met bewoners komt de PvdA-fractie wellicht met een motie.

55

De heer Van Eijndhoven (VVD) zegt dat de VVD-fractie zich achter het plan kan scharen. Een herformulering van de kaders is wellicht wel handig.

Mevrouw Sasbrink (PvdD) geeft aan dat dit punt een B-punt moet worden en dat de fractie met moties en amendementen zal komen met betrekking tot indirect energieverbruik en bewustzijn.

5 **De heer Sienot** (D66) merkt op dat duidelijk moet zijn dat de raad over de kaders gaat. Het vervangen van het kopje klinkt aantrekkelijk maar het gaat dan nog steeds over activiteiten terwijl het daar per saldo niet over gaat. Een aanpassing op kaderniveau vindt D66 dus veel voor te zeggen.

10 **Mevrouw Uringa** (ChristenUnie) geeft aan dat dit punt een B-punt moet worden. Verder is het goed om alles wat aanvaardbaar is binnen nu en een jaar uit de kaders te halen en toe te voegen aan de doelstellingen voor 2016 dan wel voor 2020. Ten opzichte van windenergie is de fractie niet tevreden. De fractie zal met een voorstel komen bij de raadsbehandeling.

15 **De heer Eggermont** (SP) zegt dat de SP niet gelooft in blauwdrukken voor het opstellen van kaders. Het is goed het kopje te veranderen. De tekst van het raadsvoorstel dient dan ook aangepast te worden. Dit dient dan aangepast te worden in: 'Punt 2, bijgaande duiding van het energieplan opgesteld door het college. De inzet van de gemeente is samengevat.' Verder zou het niet erg zijn als de leaseconstructies voor apparaten naar voren gehaald worden.

20 **De heer Van Waveren** (CDA) is er een voorstander van dat de kaders in de beslispunten worden opgenomen. Dit mag op hoofdlijnen. Het CDA deelt de mening van de heer Sienot hieromtrent. Verder hoopt de fractie dat in het voorstel ook duidelijk wordt welke van de kaders in de energieagenda's terechtkomen en welke misschien later in de tijd worden gezet. Verder is het relevant de financiële kaders in het raadsvoorstel op te nemen. Tot slot komt het CDA met concrete voorstellen op specifieke punten om de opdracht te concretiseren en te verhelderen. Welstand zou daarin voor
25 kunnen komen.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) noemt splitsen en de Wet milieubeheer. Hij zal wellicht met een voorstel komen.

30 **De voorzitter** constateert dat er geen vragen aan de wethouder zijn gesteld.

Wethouder Van Hooijdonk denkt met een en ander uit de voeten te kunnen. *Zij zal nog eens naar de opsomming van punten kijken en het bijbehorende tweede beslispunt. Hiervoor zal zij een voorstel indienen.*

35 **De voorzitter** herhaalt de toezeggingen.

Wethouder Van Hooijdonk informeert, met betrekking tot agendapunt 17, Raadsvoorstel Energieplan, duiding en energieagenda's in samenhang met commissiebrief de Utrechtse Energieagenda's, de commissie in de loop van 2016, middels een commissiebrief, over de ontwikkelingen ten aanzien van geothermie.

40 *Wethouder Van Hooijdonk schrappt, met betrekking tot agendapunt 17, Raadsvoorstel Energieplan, duiding en energieagenda's in samenhang met commissiebrief de Utrechtse Energieagenda's, in de samenvatting bij de kaders bij punt 12, het zinsdeel over lagere inkomens. Dit betreft de leaseconstructies voor energiezuinige apparaten.*

45 *Wethouder Van Hooijdonk wijzigt, met betrekking tot agendapunt 17, Raadsvoorstel Energieplan, duiding en energieagenda's in samenhang met commissiebrief de Utrechtse Energieagenda's, beslispunt 2. Zij zal de kaders nader specificeren.*

18. Raadsvoorstel Invoering betaald parkeren Rijsweerd Zuid

50 **De voorzitter** constateert dat het college in het raadsvoorstel twee beslispunten voorlegt. Dit zijn afwijkingen van beleid. Het eerste beslispunt gaat over het houden van een draagvlakmeting in de wijsgerenbuurt. Het twee beslispunt gaat over het invoeren van vergunninghouderparkeren op de woonerven in de acteurs- en of wijsgerenbuurt.

55 **De heer Eggermont** (SP) zegt dat de fractie zich kan voorstellen dat wordt afgeweken. De vraag is alleen wanneer afgeweken wordt. In het voorstel staat niet helder wat de ruimtelijke of andere kenmerken zijn van een bepaald gebied op grond waarvan afgeweken wordt. De SP heeft behoefte het kader helder te krijgen. Graag meer inzicht.

De heer Van Waveren (CDA) vraagt hoe de SP aankijkt tegen de vraaggerichte handhaving op de woonerven. Is dit niet vragen om problemen in de buurt?

5 **De heer Eggermont** (SP) vindt dat een goede vraag. Verder vraagt de SP zich af hoe de bekostiging van de handhaving in elkaar zit als het betaald parkeren niet wordt ingevoerd.

10 **De heer Van Waveren** (CDA) zegt dat de CDA-fractie blij is met het terugbrengen van de draagvlakmeting bij het betaald parkeren. De eerste deelbuurt is afgevallen bij de draagvlakmeting, de tweede is afgevallen bij de draagvlakmeting voor betaald parkeren zelf. Wat het CDA betreft zijn dit overduidelijke uitkomsten die geen aanleiding geven het besluit te heroverwegen.

De heer Weistra (GroenLinks) merkt op dat er duidelijke signalen uit de buurt zijn gekomen. Het CDA zegt niet te begrijpen dat geluisterd is naar die mensen. Dit begrijpt GroenLinks niet.

15 **De heer Van Waveren** (CDA) zegt dat er tweemaal een heel duidelijk signaal uit de buurt is gekomen. Daarvoor is de draagvlakmeting gedaan.

20 **De heer Weistra** (GroenLinks) merkt op dat het signaal blijkbaar op meerdere manieren te interpreteren was.

25 **De heer Van Waveren** (CDA) vindt dat er een heldere uitspraak ligt van de buurt. Verder ziet het CDA problemen als dit besluit wordt aangenomen bijvoorbeeld in verband met de handhaving. Vervolgens is de fractie benieuwd of het college nog op een andere manier invulling wil geven aan de tweede stap van de verplichting. De eerste is de parkeerdrukmeting en de tweede is het zoeken naar alternatieve oplossingen. Gaat het college als dit voorstel wordt aangenomen, op zoek naar alternatieve oplossingen voor de problematiek of wordt meteen de draagvlakmeting gedaan?

30 **De heer Post** (PvdA) zegt dat fractie zich inhoudelijk best veel kan voorstellen bij dit voorstel. Vandaag gaat het echter om het voorstel om af te wijken van de procedure. Hier zit nu precies de twijfel. Waarom nu al afwijken van de procedure? En als in Rijsweerd wordt afgeweken waarom dan niet in bijvoorbeeld de Professor Jordanlaan in Tuindorp?

35 **De heer Weistra** (GroenLinks) vraagt of de PvdA nu vraagt om nooit af te wijken van de procedure of dat die partij aansluit bij het betoog van de Eggermont om bepaalde criteria te hanteren.

De heer Post (PvdA) vreest dat bij het laatste de procedure alleen nog maar ingewikkelder wordt. Hij schetst het dilemma waar de PvdA-fractie voor staat.

40 **De heer Eggermont** (SP) merkt op dat de mensen hier niet het reguliere betaald parkeren willen omdat de structuur in de wijk anders in elkaar zit.

45 **De heer Post** (PvdA) merkt op dat in het voorstel wordt voorgesteld om in de wijsgerenbuurt toch weer een draagvlakmeting te houden in afwijking van de procedure. Verder is de PvdA benieuwd naar de reactie van de wethouder. Ten slotte vraagt de partij of dit voorstel wel iets oplost. De buurt is nogal verdeeld. Graag een reactie.

50 **De heer Van Eijndhoven** (VVD) zegt dat de VVD kritisch is op betaald parkeren. De vraag is waar de olievlekwerking uiteindelijk ophoudt maar dit moet niet op basis van dit voorstel bediscussieerd worden.

De heer Van Waveren (CDA) vraagt of hij goed begrijpt dat de VVD het een prima voorstel vindt.

55 **De heer Van Eijndhoven** (VVD) merkt op dat de draagvlakmeting erin zit. Dit is een belangrijk element waar de VVD niet graag van afwijkt.

De heer Post (PvdA) is verbaasd over de opstelling van de VVD. Eerder, bijvoorbeeld bij de Concordiastraat, heeft die partij steeds gezegd dat niet afgeweken moest worden van de procedure. Graag toelichting.

De heer Van Eijndhoven (VVD) legt uit dat de fractie dit beoordeeld heeft als een zeer bijzondere situatie en overtuigd is door het college.

5 **De heer Eggermont** (SP) wijst de VVD erop dat het hier gaat om vergunningparkeren. Dit kent de stad eigenlijk niet. Is het dan niet handig als duidelijk wordt voor bewoners in welke situaties er sprake is van een bijzondere situatie?

De heer Van Eijndhoven (VVD) denkt dat de heer Eggermont een punt heeft.

10 **De heer Weistra** (GroenLinks) vindt het voorstel dat voorligt, een goed voorstel. Hier dient maatwerk toegepast te worden. Complimenten voor de wethouder en zijn ambtenaren.

Mevrouw Schilderman (D66) zegt dat de fractie aansluit bij de bijdrage van GroenLinks.

15 **Wethouder Van Hooijdonk** gaat in op hoe het is gegaan in Rijnsweerd. Het betreft hier een soort eilandje in een gebied met betaald parkeren waar mensen veel overlast ervaren. Vervolgens is intensief met partijen bekeken wat zij allemaal kunnen doen om de parkeeroverlast in te dammen. Er is toen van alles gedaan. Bedrijven hebben bijvoorbeeld maatregelen genomen qua mobiliteitsmanagement. De gemeente heeft op een gegeven moment samen met het actieve
20 bewonerscomité de inschatting gemaakt dat het reservoir aan gereedschap op was terwijl de overlast er nog altijd was en dat betaald parkeren de enige oplossing is. Vervolgens zijn er tijdens de draagvlakmeting veel reacties geweest waarin werd aangegeven dat het voorstel verkeerd was. De gemeente heeft het toen niet handig gedaan. Zij had een element in het voorstel gebracht waarvan de actieve bewoners zeiden dat zij het zo niet gewenst of bedoeld hadden. Het wordt geen gewoonte om draagvlakmetingen kort op elkaar te laten volgen maar op dit punt vond zij dat signalen van bewoners serieus genomen moesten worden. In twee bewonersbijeenkomsten is toen bekeken welk voorstel het
25 dan wel moest zijn. In de kern heeft een en ander te maken met het verschil tussen mensen die op een woonerf wonen en mensen die niet op een woonerf wonen. De mensen die op een woonerf wonen die ervaren geen probleem en willen liever geen betaald parkeren en die gijzelen als het ware de mensen die niet op een woonerf wonen en wel een groot probleem ervaren. Samen met bewoners is een nieuw voorstel gemaakt.

De heer Eggermont (SP) merkt op dat er dus een verschil is tussen de woonerven en de niet-woonerven. Dit moet helderder in het voorstel naar voren komen.

35 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat dit de reden is waarom het zo een lastige situatie is en dat hierom met de mensen gekeken is hoe allebei de belangen gediend kunnen worden. Vandaar het voorstel zoals het er ligt. Uiteraard weet zij niet hoe mensen nu gaan stemmen maar er is recht gedaan aan de verschillende belangen. De heer Bos gaf aan dat het erop lijkt dat alles op maat wordt
40 gedaan. Dat is niet het geval. Dan de motivatie waarom hier gekozen wordt voor vergunningparkeren. De belangrijkste motivatie is dat er nauwelijks soortgelijke woonerven zijn in Utrecht. Eventuele precedentwerking is hierdoor beperkt. Eenzelfde stedenbouwkundige structuur is eigenlijk nergens anders te zien. Tot slot het vraaggericht handhaven. De woonerven worden niet meegenomen in de reguliere rondjes van VTH. Er wordt alleen gecontroleerd als iemand aangeeft dat dit nodig is.
45 Bewoners geven aan weinig problemen te verwachten. Als mensen incidenteel bellen zal het ook geen probleem zijn. Als mensen heel frequent gaan bellen dan ontstaat een nieuwe situatie en zal in overleg gegaan moeten worden om te kijken wat eraan de hand is.

50 **De heer Van Waveren** (CDA) merkt op dat de gemeente gedwongen kan worden te acteren als mensen bellen met particuliere irritaties. Welke stappen ziet de wethouder dan?

Wethouder Van Hooijdonk merkt op dat men altijd last kan krijgen van burenruzies. Als dit het geval blijkt, dan wordt daarnaar gehandeld. Het zal niet de eerste keer zijn dat iets als mediation nodig is.

55 **De heer Van Waveren** (CDA) merkt op dat het voor het eerst is dat een dergelijke unieke handhaving wordt afgegeven.

Wethouder Van Hooijdonk zegt dat het geen handhavingsgarantie is. Het is een garantie dat de plek niet in de route zit van VTH. Het is een soort passieve handhaving.

60

De heer Van Waveren (CDA) vraagt hoe het dan precies werkt.

5 **Wethouder Van Hooijdonk** legt uit dat VTH reageert op signalen maar als iemand elke week belt dan zal ook gezegd worden dat diegene het zelf moet gaan oplossen. Vraaggericht betekent dat de plek niet in het vaste rondje zit.

10 **De heer Eggermont** (SP) heeft er moeite mee dat er gezegd wordt dat er hier een structuur is die nergens in de stad is terug te zien. Wat maakt de structuur bijzonder? Er zijn wel meer woonerven in de stad.

15 **Wethouder Van Hooijdonk** merkt op dat die woonerven niet bedoeld waren om te parkeren. Er zijn daarom geen parkeervakken en omdat er geen vakken zijn, kan niet gehandhaafd worden. In het eerste voorstel was opgenomen dat er parkeervakken gemaakt zouden worden. Dit wilden de mensen niet. Vandaar nu een voorstel om er een vergunningsgebied van te maken. Het gaat dus om plekje waar wel geparkeerd wordt maar waar geen vakken zijn.

De voorzitter constateert dat de tweede termijn ingaat.

20 **De heer Post** (PvdA) dankt de wethouder voor haar antwoorden. Het dilemma van de PvdA is nog niet opgelost. Hij steunt de heer Eggermont in zijn vervolgvragen van zojuist. Deze zijn niet heel duidelijk beantwoord. Is er een analyse gemaakt van woonerven elders? Verder zal hij nog met zijn fractie gaan overleggen. Dit agendapunt kan een A-punt worden. Bij de stemming zal blijken of de PvdA voor of tegen het voorstel zal stemmen.

25 **De heer Van Eijndhoven** (VVD) geeft aan dat dit agendapunt een A-punt kan worden.

Mevrouw Schilderman (D66) zegt dat dit agendapunt een A-punt kan worden.

30 **De heer Eggermont** (SP) roept de wethouder op duidelijk aan te geven waarom dit een specifieke situatie is. Voordat gestemd wordt, dient het raadsvoorstel aangepast te worden. Als dit gebeurt, kan dit agendapunt een A-punt worden.

35 **De heer Van Waveren** (CDA) stelt voor er een B-punt van te maken. Het punt van de heer Eggermont vindt hij relevant. Daarnaast is hij niet blij met de oplossing die wordt voorgesteld ten aanzien van de handhaving. Hij zal met een motie komen hieromtrent.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) zegt dat dit agendapunt een A-punt kan worden.

40 **De heer Weistra** (GroenLinks) zegt ook dat dit agendapunt een A-punt kan worden.

45 **Wethouder Van Hooijdonk** legt uit dat een woonerf in verkeerskundige zin een categorie is. Die categorie is er niet veel in de stad. In verkeerskundige zin komen woonerven de komende jaren niet voor in de discussie. Dit is waarom het nu uniek is. Verder zijn er kaders om zaken te standaardiseren. Tegelijkertijd is het belangrijk ontvankelijk te blijven voor een vraag vanuit bewoners.

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt een B-punt wordt en naar de raadsvergadering van 7 januari 2016 gaat.

50 **De heer Eggermont** (SP) denkt dat als de wethouder in het raadsvoorstel aangeeft dat wordt afgeweken omdat het om een woonerf gaat, het dan in orde is.

De voorzitter concludeert dat dit punt een B-punt blijft. Er zal een half uur uitgetrokken worden voor de bespreking.

55 **19. Beantwoording rondvraagpunten en vragen met betrekking tot de toezeggingenlijst wethouder Van Hooijdonk**

- **Busbaan De Meern**

60 **Wethouder Van Hooijdonk** zegt dat het stukje meerijden over de busbaan wordt meegenomen in de vormgeving van De Meerndijk. Hierdoor wordt de oversteek veiliger voor fietsers.

- **Vervoersplan 2016**

Wethouder Van Hooijdonk zegt dat het college ook begrepen heeft dat de planning is aangepast. Ook de gemeente zal twee weken extra nemen. Een en ander wordt overigens gedaan in U10-verband. Zodra het voorstel van Q-Buzz er is, zal het ook naar de commissie gestuurd worden.

5

- **Consultatieperiode Slimme routes, slim regelen**

Wethouder Van Hooijdonk zegt dat er een inspraakperiode was van zeven weken. Een week extra coulance kan worden geboden.

10

- **Oversteekbaarheid Norbruislaan**

Wethouder Van Hooijdonk zegt dat het project dat uitgevoerd gaat worden, gaat over het verleggen van fietspaden. Er is daar een pompstation en om te voorkomen dat de auto's die naar het pompstation gaan het fietspad kruisen, wordt het fietspad achterom gelegd. Zij kan laten kijken of iets mee gekoppeld kan worden voor de oversteek.

15

- **Grens Tuindorp en Tuindorp-Oost**

Wethouder Van Hooijdonk zegt de situatie te kennen omdat zij er wel eens komt. Zij begrijpt het punt en stelt voor een voorstel te verwerken bij het MPB in de vormgeving van de gebieden. Vervolgens kan dan bekeken worden of er een meerderheid voor is of niet.

20

- **Snelheidsverhoging A2**

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat de gemeente zich niet specifiek tegen de snelheidsverhoging op de A2 heeft aan bemoeid maar wel tegen die op de A12. De gemeente is in beroep gegaan en heeft toen een brief gestuurd naar de Tweede Kamer om aan te geven wat, wat Utrecht betreft, de nadelen zijn van snelheidsverhoging naar 130 km per uur. De positie hieromtrent van de gemeente Utrecht is duidelijk. Zij heeft niet het idee dat dit nog eens extra onder de aandacht gebracht moet worden.

25

- **Herinrichting knooppunt Van Ostadelaan**

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat het streven is om een en ander voor de zomer uit te voeren.

30

De heer Van Waveren (CDA) vraagt of als dat onverhoopt niet lukt, een en ander over de zomer heen getild kan worden.

35

Wethouder Van Hooijdonk zegt dat zij de belangen van de ondernemers zal meewegen bij het organiseren van de planning.

De voorzitter sluit de vergadering om 17.40 uur.